

Matumuuna Inatsisartut suleriaasianni § 33 malillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq Naalakkersuisut saqqummiuppaat:

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnera pillugu inatsisissatut siunnersuutip (Inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliat Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut innersuunneqarnerat) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuut

Kalaallit Nunaanni qallunaat akisussaaffigalugit suliassaqarfiisa ineriartortinneqarnissaat pillugit naalakkersuisut namminersorlutillu oqartussat suliaqarneranut ilaatillugu inatsisissatut siunnersuut sularineqarpoq aamma sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliassat pingaarluinnartutut pissuseqartut aamma inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik kinguneqartussatut nalinginnaasumik pingaassuseqartut, Danmarkimi atuuttut, eqqartuussisuuneqarfimmi sularinneqqaarfittut sularineqartalernissaannik inatsisissatut siunnersuut siunertaqarpoq.

Akuusup noqqaassuteqarneratigut, suliaq pingaarluinnartutut pissuseqarpat aamma inatsisunik atuinermut aamma eqqartuussitigoortitsinermut suliassaqarfimmi ineriartornermut imaluunniit allakkut inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik kinguneqartussatut nalinginnaasumik pingaassuseqarpat, inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliap sularinneqqaarfittut Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut innersuunneqartarnissaa pillugu malittarisassamik Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Suliat taakku Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani eqqartuussisuunernit pingasunit sularineqartassasut siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni eqqartuussisuuneqarfik Danmarkimit eqqartuussisuunernik marlunnik sulisitsisassalluni, taamaaliornerullu Nunatsinni Eqqartuussivimmit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia naammagittaalliuuteqartarfiutillugu aaqqissuussineq atuuttoq assigaa.

Aaqqissuussinerup Danmarkimi pisutut inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliat ilaatissagai siunnersuutigineqarpoq. Aaqqissuussinermi ilaatigut ilaqutariit pillugit suliat ilaatinneqassanngillat.

Nutaatut suliat takkutarumaartut, taakkunani Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutaa, Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut akuersiteqqaarnagit Eqqartuussiviit qullersaannut naammagittaalliutigineqarsinnaanera, siunnersuutip kinguneraa.

Eqqartuussiviit qullersaannut naammagittaalliuteqarneq qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni malittarisassat malillugit, taamaattoq pissutsit assigiinnigissusai pissutigalugit allannguinerit ilanngullugit, pissasoq, siunnersuutigineqarpoq. Tamanna assersuutigalugu naammagittaalliut pillugu eqqartuussisunut aggeqquissut suliassanngortitsisup toqqaaneratigut kalaallisut qallunaatulluunniit oqaasertaliorneqarsinnaaneranik kinguneqarpoq.

Malittarisassat siunnersuutigineqartut malillugit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit eqqartuussutip Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut akuersiteqqaarnagit saqqummiunneqarsinnaaneranut, Danmarkimisut piffissaliussaq sapaatit akunnerinik 4-nik sivilissuseqassamat, siunnersuutip kinguneraa.

Tassunga atatillugu Eqqartuussiviit Qullersaannut pingajussaarinninnermik suliarinniffiusussatut piffissaliussap atuuttup sapaatit akunnerinik 8-nik sivilissuseqartup sapaatit akunnerinut 4-nut allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Qallunaat piffissaliussaannut massakut atuuttumut piffissaliussap, aamma Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut akuersisimatillugit, piffissaliussamat siunnersuut malillugu naammagittaalliutip aallartinneqarnissaanut atuuttussamat, piffissaliussap naapertuuttunngortinneqarnissaa siunnersuummi siunertarineqarpoq.

Missingiummut Naalackersuisut oqaaseqaataat

Suliassaqrifiit, qallunaat naalackersuisuisa akisussaaffigisaasa sunniuteqarluartuunissaa aamma ullumikkumut naleqquttuunissaasa qulakkeerneqarnissaat, Naalackersuisunut tulleriarinnermi sallerpaamiitinneqarpoq.

Malittarisassat massakut taamaatsillugit, inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat Nunatsinni Eqqartuussivimmi suliarinneqqaarfittut aallartinneqartarput, aamma tamatuma kingorna Nunatta Eqqartuussivianut naammagittaalliutigineqarsinnaapput. Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut immikkut ittumik akuersissuteqartillugit, suliat aammattaaq Eqqartuussiviit Qullersaanni misilinneqarsinnaasarput. Suliat pingaarluinnartutut isigineqartut annertoorujussuusinnaasarput, taakkulu Nunatsinni Eqqartuussivimmi taamaalillutik inatsisitigut eqqartuussisumit ataatsimit suliarineqartarlutik. Tamanna naleqqutinngilaq, soorlu aamma suliaq suliarinniffinni pingasuni suliarineqassappat, akuusunut tamanut tamanna aningaasatigut aningaasartuutaangaatsiartussaasoq.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliat immikkut ittumik pingaarluinnartutut aamma inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik kinguneqartussatut nalinginnaasumik pingaassuseqartut, eqqartuussisuuneqarfimmi suliarinneqqaarfiusutut suliassanngortinneqartarput, taamaalillutik

taakku toqqaannartumik Eqqartuussiviit Qullersaannut naammagittaalliutigineqarsinnaalerlutik. Ungasinngitsukkut pisoq, tassani kalaallit inatsisitigut ataataqanngitsut qallunaat naalagaaffiannut eqqartuussivimmi suliassamik aallartitsisimanerat suliatus taamaattut assersuutaavoq. Tamanna tungavigalugu periarfissap taassuma aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi ilanngunneqarnissaa Naalakkersuisut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmut noqqaassutigisimavaat.

Siunnersuutip ataatsikkut suliarineqarnissaa Naalakkersuisut qallunaat naalakkersuisuut noqqaassutigisimavaat. Inatsisartunit inaarutaasumik oqaaseqaatip pigineqalinnginnerani, qallunaat naalakkersuisuisa siunnersuut Folketing-imi saqqummiussinnaagaat, tamatuma kinguneraa. Kisianni Folketingimi ataatsimiititaliap aappassaaneerinninnginnermi isumaliutissiisumminik tunniussinnginnerani, namminersorlutik oqartussat inaarutaasumik oqaaseqaataat pigineqassasoq, ataatsikkut suliarinninnermi piumasaqaataavoq. Folketingimi inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarnissaa sioqqullugu Naalakkersuisut noqqaassutaat Grønlandsudvalg-imut ilisimatitsissutigineqassaaq.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Soqanngilaq

Namminersorlutik inuussutissarsiutilinnut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliatus immikkut ittumik pingaarluinnartut aamma inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik kinguneqartussat nalinginnaasumik pingaassuseqartut, pinngitsoorani inaarutaasumik Eqqartuussiviit Qullersaanni inaarutaasumik aalajangerneqartussat naatsorsuutigineqartariaqartut, ullumikkut suliarinniffiusussani pingasuni suliarineqarnissaannut taarsiullugu, Danmarkimisut siunissami suliarinniffiusussani marlunni suliarineqarsinnaanerats, inatsisissatut siunnersuutip periarfissiissutigaa.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliatus immikkut ittumik pingaarluinnartut aamma inuiaqatigiinnut tunngasumik pingaarutilimmik kinguneqartussat nalinginnaasumik pingaassuseqartut pillugit suliani taamaattuni, suliffeqarfinnut ikittunut akuusunut, manna allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu oqilisaanneqarnermik kinguneqassaaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Soqanngilaq.

Tusarniaanerup ingerlanneqarnera Inatsiseqarnermut ministereqarfiup suliarisimavaa, tassani kalaallit oqartussaasui attuumassuteqartut ilanngunneqarsimapput. Siunnersuut piffissami 2023-imi ulloq 4. december-imiit ulloq 11. januar 2024-imut tusarniutigineqarsimavoq.

Ilanngussat

1. Eqikkaaneq

2. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allangortinneqarnera pillugu inatsisissatut siunnersuut (Inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliat Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut innersuunneqarnerat)
3. Tusarniaanermut nalunaarsuutit oqaasertalersukkat